

Please note! This is a self-archived version of the original article.

Huom! Tämä on rinnakkaistallenne.

To cite this Article / Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä:

Harsia, P. (2022) Miksi teho-ohjausta ei käytetä hyväksi? Aamulehti, 2022:247 (46026), s. B14.

URL: <https://www.aamulehti.fi/lukijalta/art-2000009058723.html>

Miksi teho-ohjausta ei käytetä hyväksi?

Sähkölämmittäjät ovat olleet vakaita sähkön käyttäjiä, jotka ovat maksaneet osansa investoinneista ja ylläpidosta.

Ensimmäiseksi mahdolliset sähkökatkot kohdennettisiin vanhoille sähkölämmitysalueille (AL 7.9.). Miksi ei niille alueille, joissa on paljon, jopa valtion avustuksella, viime aikoina sähköpohjaisiin lämmityksiin siirtyneitä? Tai miksi ei estettäisi sähkökiukaiden kytkeytymistä, mukavuuslämmityksiä tai autojen lämmittämistä?

SUURIN osa sähkölämmitystaloista on rakennettu aikana, jolloin sähkölaitokset antoivat määräysten luonteisia erityisohjeita niiden asennuksiin. Sähkölämmityksiin on tehtynä valmius hyvin joustaviin sähkötehon ohjauksiin, joilla voidaan tehdä, ilman totaalista sähkökatkoa, hintapohjaista ohjausta (yö-päivä) ja tehojen poisohjausta. Lisäksi huipputehoa on rajoitettu niin sanotuin kiuasristeilyin. Pienellä muutoksella voitaisiin ohjaus antaa myös lämpötilan pudotuksena. Tämä kaikki on siis tehty aikoinaan sähköyhtiöiden vaatimusten perusteella ja vanhojen mitauslaitteistojen välityksellä.

Kuitenkin nykyisten etälukemittarien asentamisen yhteydessä verkkoyhtiöt ovat laajasti todenneet teho-ohjauksen tarpeettomaksi. Ohjauskytkennät ovat jääneet tekemättä, vaikka mittareissa niihin olisi valmius. Mittaroinnin tietojärjestelmissä ei ole myöskään otettu huomioon tehopolutilanteen tarpeita.

Vastaavia varauksia asennuksiin ei ole tehtynä uudemmissa kohteissa eikä muissa lämmitysratkaisuissa, koska mikään taho tai säädös ei niitä ole edellyttänyt. Toisaalta energiatehokkuusvaatimuksetkaan eivät ole ohjanneet tekemään tehotarpeen tai – ohjauksen näkökulmasta tarkoituksenmukaisia ratkaisuja. Tästä esimerkkinä ovat lasiseinäiset saunat ja ulkoporealtaat.

LÄMPÖPUMPPUIHIN perustuvissa, usein osatehomitoitetuissa, sähkölämmityksissä on ottamatta käyttöön laajasti laitteiden ohjausmahdollisuudet. Suuremmissa kohteissa rakennusautomaatio antaisi monia mahdollisuuksia tehdä tehotarpeen alentamisia.

Mutta ohjaustieto puuttuu, nyt se tulee sähkökatkoksin. Tähän asti nämä kysyntäjoustopalvelut on ajateltu jätettävän markkinaehtoisten palvelutarjoajien tehtäväksi.

Sähkölämmittäjät ovat nyt joutuneet kohtuuttomaan tilanteeseen jo pelkästään uutisoinnin vuoksi. Heiltä on vaadittu investointeja juuri tehopolatilannetta ajatellen. He ovat olleet vuosia vakaita ja hyvin enustettava sähkön käyttäjiä, jotka ovat maksaneet osansa järjestelmän investoinneista ja ylläpidosta. Samaa ei voi sanoa niistä kohteista, joissa energian vuosikulutus voi olla alhaisempi, mutta huipputehon tarve hyvin suuri.

TAMPEREEN korkeakouluuyhteisössä on jo vuosia tehty kysyntäjoustoan liittyvää TKI-työtä. Yhdessä muiden tutkijoiden kanssa on laadittu toimenpideehdotuksia. Toivottavasti nykytilanne edistää jatkokehittämistä käytännön toimiksi.

PIRKKO HARSIA

sähköisen talotekniikan yliopettaja
Tampereen ammattikorkeakoulu